

Izhaja vsak dan

tudi ob nedeljah in praznikih ob 3. uri, ob ponedeljkih ob 3. uri zjutraj.

Posamezne številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Saveljini, Novemestu itd.

Oglase in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, ulica Molin piccolo št. 7. — Uradne ure od 2 pop. do 8 zvečer. Cene oglaševanja 16 stotink na vrsto petič; poslanice, osmrtnice, javne zahteve in domaći oglasi po pogodbi.

TELEFON št. 870.

Edinost

Glasiło političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vse leto 24 kron, pol leta 12 kron, 3 mesece 6 kron. Na naročbe brez doposlane naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovane pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: Ulica Torre bianca št. 12.

Izdajatelj in odgovorni urednik FRAN GODNIK. — Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Tisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Torre bianca št. 12.

Državni zbor.

DUNAJ 4. — Zbornica poslancev. — Čitanje dopisov vršilo se je tudi danes doslovno. Minister za deželno brambo predložil je predlog glede kontingenta novincev za leto 1904., ki za skupno vojsko, za vojno mornarico in za deželno brambo zahteva dosežanje števila novincev. Med doslimi spisi je interpelacija posl. Marchet in tovarišev. Interpelantje se naslanjajo na vesti v listih, ki trdijo, da zahtevajo italijanski vinski eksporterji zaizano carino (3.20 gld.) za ona vina, ki po 31. decembra tega leta prestopajo v meje avstrijskega carinskega ozemlja, a so bila že pred tem dnem odposlana, oziroma provizorično spravljena v svobodnih skladiščih. Interpelantje povdarjajo, da je uvoz italijanskega vina na podlagi znižane carine v našo državo letos zelo velik in da je Ogrska že odklonila slično zahtevo italijanskih eksporterjev z ozirom na Reko. Slednjič povprašujejo interpelantje ministrskega predsednika, kakšno stališče da misli zavzeti vlada v tem vprašanju.

Čitanje dopisov trajalo je do poldruge ure popoldne. Na to je začela zbornica nujno razpravo o predlogi glede kredita za lajšanje bede.

Mej doslimi spisi je slednjič tudi interpelacija poslanca Spinčića in tovarišev na ministrskega predsednika kakor voditelja ministerstva za notranje stvari. Interpelacija se bavi s pomazanjem hrvatskega napisa cerske zadruge.

Po daljši razpravi bila je v vseh treh čitanih v sprejeti predloga glede povišanja kredita za lajšanje bede od 15 na 20 milijonov kron.

O določevanju dnevnega reda prihodnje seji bil je v sprejeti predlog posl. Lukšcha, naj se na dnevni red postavi tudi zakon glede rayoniranja pesnin nasadov in predlog posl. Schückerja, naj se na dnevni red postavi zakon glede avskultantov. Istotako je bil v sprejeti predlog posl. Schraffela, da se na prvo mesto dnevnega reda prihodnje seje postavi predlog glede reforme zborniškega reda. (Ironično ploskanje od strani Čehov.)

Prihodnja seja bo v sredo.

DUNAJ 4. Prihodnja seja gospodske zbornice bo dne 12. decembra ob 1. uri popoldne.

Vprašanje gradnje tržaške nove luke v železniškem sietu.

DUNAJ 4. Svet državnih železnic se je izrekel proti nujnemu predlogu glede povišanja tovarnih tarifov na državnih železnicah. Čan Escher je predlagal, naj železniški svet naprosi železniškega ministra, naj bi se isti zavzel za to, da bi se državnemu zboru takoj predložil zakonski načrt glede naprave nove luke pri sv. Andreju v Trstu. V razpravi, ki se je razvila o tem predlogu, izjavil je zastopnik trgovinskega ministerstva, da se je že oddalo delo za gradnjo enega dela nove

luke in da se je že pričel z gradnjo pomola št. 5 in obrežja št. 6. Železniški minister pa je izjavil, da red ustreže želji, izrečeni v Escherjevem predlogu.

Novi bosansko hercegovski namestnik.

DUNAJ 4. Tukajšnji listi javljajo, da je FZM. Albori, sedanjí korni poveljnik v Krakovem, določen naslednikom barona Appela, t. j. da postane korni poveljnik in načelnik deželne vlade v Sarajevu.

Povodnji v Bosni in Hercegovini.

SARAJEVO 4. Reka Neretva je začela vpadati. Vendar pa je višina nje vode v Matkoviću komaj 40 cm. nižja, nego tla kodvora. Trebja je izven nevarnosti. Tudi reka Drina je začela vpadati. Vreme je lapo.

Nadomestna deželnozborska volitev na Češkem.

PRAGA 4. Na nadomestnih deželnozborskih volitvah v okraju Rakounice je bil izvoljen poslanec kandidat čeških agrarcev Anton Mohl.

Posvetovanja Košutovcev.

BUDIMPEŠTA 4. Ogrska korespondenčna pisarna javlja: V današnji seji obstrukcionistične skupine Košutove stranke stavljeni so bili predlogi glede pomadjarjenja ogrskega dela skupne vojske in posebno glede garancij za uvedbo madjarskega službenega in poveljnega jezika v vojski. Ako se ugotovi tem zahtevam, pripravljena je obstrukcionistična skupina Košutove stranke udeležiti se posvetovanj skupne stranke glede vzpostavljenja parlamentarnega reda.

O teh predlogih obstrukcionističnih Košutovcev sklepalo se bo v današnji večernji seji skupne Košutove stranke.

Trojen umor.

BRNO 4. V noči med 1. in 2. t. m. so nepoznani zločinci udarli v stanovanje vdove Kriške v Botenwaldu, okraj Neutitschtein, in pomorili njene tri speče hčerke, ki so bile stare 17, 12 oziroma 10 let.

Kriza na Španjskem.

MADRID 4. O ministerski krizi na Španjskem poroča »Agencia Fabra«: Vlada je dala staviti v poslanski zbornici predlog, ki bi jo pooblašal, da sme izvesti dovoljena proračunska poglavja, pridržuje si zbornica nadaljnje spremembe. Komisije so odobrile, da pride predlog v razpravo, vendar pa z opazko, da bi tako postopanje pomenjalo kršenje ustave in bi republikance opravičilo, da bi stavili druge slične predloge, ki bi stremile po spremembi režima.

Z ozirom na to, kakor tuli vpoštevajoč obstrukcije republikancev in vedenje vseh opozicijskih strank, sklenil je Villaverde podati ostavko vsega kabineta, ker ni bilo nikake gotovosti, da bi bil vladni predlog v sprejeti.

MADRID 4. Villaverde se je odrekel reorganizaciji kabineta in je svetoval kralju, naj poveri poslanca Maura sestavo novega

»Na kak način?«, je vprašal general hladno.

»Kaj hočete, da naredi z nami?«, je odvrnil Španec. »Nedvomno uvidijo«, da bi težko prodal »Svetega Ferdinanda« v francoskih ali španskih pristanih, in pogreznega ga, da ne pridejo v zadrego. Kar se tiče nas, menite li, da nam morejo skrbeti za živčev, dočim ne vedo, v katerem pristanišču naj se izkrcajo?«

Komaj je bil kapitan izgovoril, že je slišal general grozen krik, kateremu je sledil zamolkel šum, povzročen po paden nekoliko teles v morje. Ko se je ozrl, ni videl več de-torice trgovcev. Osem topničarjev z divjimi obrazi, je imelo še roke v zraku v tem hipu, ko jih je zagledal vojak.

»Kakor sem Vam bil povedal«, mu je dejal španski kapitan hladno.

Markiz se je vzdignil burno; morje se je bilo že pomirilo, niti mesta ni mogel več spoznati, kjer so bili potopljeni nesrečni tovarni; v tem hipu so se valili z zvezzanimi rokami in nogami pod valovi, če jih že niso

ministerstva. Zasedanje komore je odgojeno do sestave nove vlade.

MADRID 4. Po pogovoru kralja z Mauro, se je Villaverde zopet poverila sestavi novega kabineta. Villaverde konferira se svojimi političnimi prijatelji glede izvedenja poverjene mu naloge.

Angleška vojna ladija ponesrečila.

NEW-YORK 4. Valed goste megle je angleški križar »Flora« v bližini otoka Deu-man zašel med skalovje.

Smrt nemškega državnega poslanca.

KOLONJA 4. Državnozbornski poslanec Schele von Sehelenburg je umrl nagle smrti.

Gibanje proti kristijanom na Kitajskem.

PORT ARTUR 4. Glasom vesti v nekem kitajskem listu, se je prebivalstvo v Sa-čuan dvignilo proti kristijanom.

Volitve predsedništva v nemškem državnem zboru.

BEROLIN 4. Državni zbor je Ballestrema z 250 glasovi izvolil predsednikom in Stollberga z 239 prvimi podpredsednikom. So-ojhalno demokratični posl. Singer dobil je 68 glasov. Centrum je sklenil, da zopet uložil predlog glede odprave zakona glede prepovedi jezuitov na Nemškem.

Iz francozke zbornice.

PARIZ 4. Finančni minister je izjavil, da je vlada opustila zahtevo glede dodatne takse na carino na kavo z ozirom na dejstvo, da bi zbornica le nerada glasovala za to povišanje carine. V smislu te izjave je zbornični predsednik naznanil črtanje 5. točke iz finančnega zakona.

DUNAJ 4. Cesar Fran Josip odpelje se dne 7. decembra po končanem lovu iz Eisenzerza v Wallsee. Dne 9. decembra pa dospe cesar zopet na Dunaj ter se nastane v Schöbrunnu.

Glasovi z Goriškega.

II.

Na Goriškem se v marsičem ne kaže na uboštvo dežele. To smo dokazali deloma že v prvem članku. Deželna norišnica govori o zametanju denarja, ravno tako mastna plača deželnega glavarja (6000 K), plače 4 dežel-nim odbornikom po 4000 K, t. j. 16.000 K na leto. Bore deželni odbor naše deželice stane na leto 22.000 K brez dobro plačanih deželnih uradnikov, kateri se lahko ponašajo s plačo pred vsemi drugimi deželnimi uradniki drugih v resnici bogatih dežel v naši državi. Naša dežela samouprava je brčkone naj-dražja v cesarstvu. Kako si zamore tako majhna dežela privoščati tak luksuz?! To spričuje o skrbnosti in dobrem gospodarstvu deželnih poslancev.

Glas se širi po deželi, da prejšnji de-želni odborniki, ki so imeli manjše plače, so morali sami sestavljati vsakovrstna poročila; bili da so res nekaki deželni uradniki. Odkar

počrle ribe. Nekaj korakov od njega sta se bratila z gusarji nezvesti krmilar in mornar »Svetega Ferdinanda«, ki je še pred kratkim proslavil majhno parizkega kapitana. S prstom sta jim označevala na briki one mor-narje, ki sta jih smatrala vrednima, da se vrstijo mej »Otelovo« moštvo; drugim je, vkljub strašnim kletvam, nekoliko mornarskih vajencev vezalo noge. Po dovršenem izbira-nju se je osmerica topničarjev polastila ob-sojencev in jih brez obotavljanja pometala v morje. Z zlobno radovednostjo so gledali gusarji razne načine, kakor sopadali ti ljudje, njih poteze in zadnje muke; toda njihovi obrazi niso izdali ne zasmehovanja, ne zanič-e-vanja in tudi ne usmiljenja. Za nje je bil to prenavaden dogodek, kateremu so se bili oče-vidno že prilagodili. Starejši so gledali z ne-mim, trdnim smehljajem na sodove, napol-njene s pijastri in stoječe na vznožju velikega jambora. General in kapitan sta se, sedeča na tovoru, molče povpraševala z motnim po-gledom. Kmalu sta bila še jedina pri življe-nju izmej moštva »Svetega Ferdinanda«. Sed-

pa je deželni zbor preuredil službe in po-višal plače deželnim uradnikom, da morajo isti uradniki tudi sestavljati vsakovrstna po-ročila. Deželni odborniki pa da le razsojajo o istih poročilih. To je zdaj, ko imajo de-želni odborniki povišane plače, imajo manje in lažje delo, nego poprej. Narobe svet! Uboga dežela!

Druge dežele nas morajo le zavidati na takih mastnih plačah. Tukaj se kaže, kakor da bi bila naša Goriška dežela, po kateri se cedi mleko in med.

Na eni strani je res tako, a na marsi-kateri drugi strani pa je ravno narobe. De-želni zbor, ki je bil tako radodaren — sebi, pozabil in zatisnil je možnjček, ko je šlo za druge, n. pr. za ljudsko-šolsko učiteljstvo.

Kakor se odlikuje dežela po najboljši plačanem deželnem glavarju, deželnih odbor-nikih itd., se odlikuje na drugi strani z naj-slabše plačanim učiteljstvom.

Ko je šlo za deželno norišnico, za plače deželnega glavarja, odbornikov, uradnikov v deželnem odboru in hipotečnem zavodu itd., takrat je zajemal deželni zbor z debelo roko iz polne vreče. Ko pa je šlo za malenkostno zboljšanje plače borvega učiteljstva, no, takrat je bila v delu suha roka in rezala je v prazno vrečo.

Ob prvi priliki niso nič videli uboštva davkoplačevalcev, ob drugi pa sploh niso videli družaga, nego revo in uboštvo. Pari-zejstvo!

Da se je preuredilo in zvišalo plače pr-voimenovanim gospodarjem v deželi, trebalo je le, da je kdo sprožil vprašanje in koj je bil sestavljen, predložen in potrjen sklep de-želnega zbora. Ko pa gre za učiteljstvo, ta-krat pa se hodi po dolgi poti križevega pota. Vse brezštevilne prošnje učiteljstva so romale iz deželne zbornice v odseke, iz odsekov zo-pet v deželno zbornico in iz te pa zopet v deželni odbor — per studii et riferta, t. j. v omare deželnega dvorca. In to se je ponav-ljalosleto za letom. Letos je bila na poti slaba letina, drugo leto visoke doklade, tretje leto deželni šolski zalog, katerega ni bilo itd. itd. brez konca in kraja.

Po dolgih letih moledovanja, po brez-končnem zavlačevanju se je deželni zbor lotil tudi tega vprašanja. Nekoliko lepib, a praz-nih besedi iz ust tega ali onega poslanca in novi zakonski načrt o »zbolšanju« je ko-nečno zagledal beli svet. A kakšen je bil ta načrt? Faktum je, da večkratno zboljševanje ni skoro nikako zboljšanje, marveč celo po-slabšanje v marsikaterem obziru. Najgrša igra z učiteljstvom pa je na Goriškem ta, da deželnega našega zbora zakonski načrti o »zbolšanju« učiteljskih plač — ne dobivajo sankcije. To je nedostojna igra deželnega zbora!

Dr. Koerber in Slovenci.

Govore o odurnem nastopu dra. Koer-berja nasproti Slovincem izvaja mariborski

mero od obeh volunov izbranih španskih mornarjev so se bili že preobrazili v Peru-vancee.

»Kaka divja sodrga!«, je vzkliknil ge-neral, v katerem ste vled lejalne in veliko-dušne nevolje obmolknili žalost in pre-vidnost.

»Pokore se potrebi«, je odvrnil Gomez hladno.

»Da se saidete znova z jednim teh lju-dij, bi mu-li ne prebodli telesa z rapir-jem?«

»Kapitan«, je dejal poročnik, obračvši se k Špancu. »Parizan je slišal govoriti o Vas. Kakor pravi, ste jedini mož, ki pozna dobro prevoze mej Antili in braziljsko obaljo. Hočete...«

Kapitan je prekinil mladega poročnika z zaničevalnim vzklikom ter odvrnil: »Umrem kakor pomorščak, zvest Španec in kristijan. Umeješ?«

»V morje!«, je zaklical mladi mož. Na to povelje sta se polastila Gomeza dva topničarja. (Pride še.)

PODLISTEK.

Ženska tridesetih let.

Francoski spisal: Honoré de Balzac.
Poslovenil K. Z.

V.

(64)

Dvojno snidenje.

Mej gusarjem, poročnikom in jednim mornarjem, ki je očividno opravljal službo poslovodje, se je vršilo posvetovanje. Po do-vršenem kratkem pogovoru je mornar zapi-skal ljudem; na dano jim povelje so vsi po-skakali na »Svetega Ferdinanda« splezali v vrvi in ga oplenili rajn, jader in vrvja, s tako hitrostjo, s katero sliši vojak na bo-jišči svojega mrtvega tovariša. Šegar plaš in čevlji so mu vzbudili poželjeje.

»Zgubljeni smoc«, je dejal španski kapi-tan markiju hladno. Bil je opazoval kretanje treh poveljnikov mej pogovorom, in kreta-mornarjev, ki so hiteli pleniti njegov brik.

»Slovenski Gospodar«: Kako so mogli naši poslanci vtakniti v žep tako žaljenje? Ko je minister spregovoril te besede, ne bi mu smeli naši poslanci več dopustiti ni ene besede, dokler ne prekliče tega žaljenja! Oziroma na izjavo dra. Koerberja o slučaju Bratuša, povdarja mariborski list, da so taki izrazi iz ust ministra za pravosodje skoraj neverjetni. Narodu pa kliče »Slovenski Gospodar«: Ako ne čutiš bres, ki ti jo je zadal minister v obraz, potem žalostna ti majka! Sklenite shode, zahtevajte tam od poslancev, naj delajo na to, da kmalu izgine tak paša-minister! Kajti, če dopustimo to, pride pozneje kaj hujega! Brez časti je, kdor liže roko, ki ga tepe.

Tako je! Po tem navodilu se morajo ravnati Slovenci, ako si hočejo izsiliti respekt tudi od raznih Koerberjev!

Politiški dogodki na Ogrskem.

Politiški dogodki na Ogrskem niso brez pikantije. Prizori se menjavajo od dne do dne, kakor na kakem gledališkem odru in isti možje, ki si danes napovedujejo najintimnejše — zaničevanje, se jutri obiskujejo, in možje, ki danes hvalijo Boga, da z onim drugim n'ima nobene dotike, se jutri — pogajajo mej seboj — da-li bi si vendar ne mogli biti dobri prijatelji?

Poslanec Kubik iz opozicije je bil, ki je zaklical v zbornici ministrskemu predsedniku grofu Tiszi, da noče imeti žnjim nikake dotike. Sedaj pa se je isti Kubik podal k ministrskemu predsedniku in ga je zaprosil za nekoliko razgovora. In grof Tisza je seveda dovolil. Tri četrte ure sta bila skupaj in sta ugovarjali o načinu in poteh, kako bi se mogla pobotati grof Tisza in slavna obstrukcija. Gre pa za to, da bi se določila v programu liberalne stranke, kakor so bila vsprejeta po predlogu Tisze o pravicah parlamenta, v stvarih, o katerih odloča krona (torej tudi glede vojske), da bi se torej ta določila predložila tudi parlamentu, ki naj bi jim pritril formalno. Opozicija uvideva, da je to, kar je grof Tisza iztisnil iz krone glede vojske, vendar le velika pridobitev za madjarsko šovinistično stališče; meni pa, da te pridobitve niso dovolj zavarovane, ako stoji le v dogovoru med vladno stranko in grofom Tiszo. Ako pa se predloži parlamentu in jih ta vzame na znanje s formalnim sklepom, bodo ista nekako uzakonjena. To zahteva opozicija, za to ceno bi ona odnehala od obstrukcije. Na tej podlagi se vrše torej pogajanja. In menda ne brez nade. Vesti iz Budimpešte zatrjuje vsaj, da že dolgo dolgo ni bilo polož nje v zbornici tako spravljivo, kakor je sedaj po zadnjih razgovorih med možmi od obstrukcije in grofom Tiszo. Bodimo torej pripravljeni na to, da se »železna roka« grofa Tisze danes jutri stegne, da podeli Košutovcem — novo koncepcijo.

Položaj na skrajnem Vztoku.

Se pred nekoliko dnevi so se vesti od skrajnega Vztoka glasile tako, da je radi mandžurskega vprašanja razmerje med Japonom in Rusijo postalo tako napeto, da je vojna postala neizogibna, valed česar da Japonska hlastao vrši svoje militarne priprave. Zadoje vesti so pa manje razburiljivega značaja. Iz Londona in Berlina javlja o hkratu, da je vse nade, da se Japonska in Rusija sporazumeta na lepem glede uravnave istočno azijskega vprašanja. Neki New-yorški list trdi celo, da sta Rusija in Japonska že sklenili pogodbo. Jedro tega sporazumljenja bi bilo, da Rusija pripozna Japonski nekatere pravice v Koreji, Japonska pa prizna pogodbo, sklenjeno med Rusijo in Kitajem glede Mandžurije.

Srbska mladina in ideja zblizanja med južnimi Slovani. — »Slovenski jug«.

Aretacija urednika Georgjeva.

(Izvirno poročilo »Edinosti«.)

Belgrad, 30. nov. 1903.

Javno mnenje, osobito ono mladine, kaže živo zanimanje za gibanje v Makedoniji in Stari Srbiji. Mladina se ni še nikdar tako oduševljevala za makedonsko vprašanje, kolikor se sedaj. To zanimanje je toliko, da prehaja že v pesniško fantazijo, ki more tudi škodo provzročiti za državo, ako se ne opo-pametno. Mladina, vendar vzvišena od svobodoumnih idej, more tudi pogrešiti. A često se take pogreške ne dajo tako lahko popravljati.

Od 3. decembra dalje bo neka grupa mladine izdajala patrijotičko-političen list, ki

se bo nazival »Slovenski jug«. List bo zastopal idejo zveze balkanskih držav in revolucionarno gibanje v Stari Srbiji in Makedoniji. List bo torej, kakor se vidi, zastopal isto idejo, ki je jedina v stanu rešiti slovenske narode iz jarma tujinstva. Ali žal, to bo — kakor sem jaz že povdarjal — težko doseči ob sedanjih kabinetnih politiki obeh držav, osobito pa Bolgarske, čije politika ni taka, kakoršni bi morala slediti Bolgarska kakor slovenska država. Vendar to gibanje mladine ne ostane brez nikakih koristi. To gibanje gotovo pripomore v to, da se globlje učvrsti ideja zblizanja med južnimi Slovani. In morda pojde to gibanje še dalje. Na ostane samo pri tem, da se zblizajo Srbi in Bolgari, ampak tudi drugi Slovani.

Urednik tukajšnjega srbsko-bolgarskega lista »Ujedinjenje«, Gjorgjev, je bil na zahtevu bolgarske policije aretiran. Odgnali so ga v Sredec. To menda radi ostrih kritik. Uresničilo se je torej, kar so mnogi prorokovali. Na ta način je prenehal ta list. Pred nekoliko dnevi sem se bil razgovarjal z Georgjevom, ki je še jako mlad. Ali zdi se mi jako omejen in da je brez politične sposobnosti. Tudi se mi ne zdi rešen, kajti politikal se je po Evropi in se izdajal za posebnega odposlanca makedonskega komiteta in Borisa Sarafova. Tu se je tudi izdajal za njegovega tajnika in s tem varal.

Dnevne novice.

Glasovi časopisja o našem listu.

Izvrstno urejani trgovski list »Trčanski Lloyd«, katerega izdaja in ureja znani do moljub in strokovnjak v trgovini in narodnem gospodarstvu, g. Fran Kušinič, piše v svoji 40. št. od 28. novembra o »Edinosti«: S posebnim zadovoljstvom beležimo, da naša vrla novinarska tovarišica, tržaška »Edinost«, začela od 15. novembra izhajati dnevno in sicer zgodaj v jutro, ne izključivši niti nedelj in praznikov.

Odslej bode imela »Edinost« najzanimivejše novinarske članke iz strogo političnega in narodno-gospodarskega polja. Posebno skrb bo »Edinost« posvečala rednim brzojavnim vestem, v katerem pogledu je že sedaj, v nekaterih dnevih dokazala, da zna ceniti napredni duh najmodernejšega novinstva.

Hrvatje in Srbi imajo v tržaški »Edinosti« najmočnejšega in najhrabřejšega prijatelja in branitelja. To je »Edinost« pokazala v najtežjih momentih, ko so se zbirali temni oblaki nad hrvatskim in srbskim narodom.

Mi smo vrli naši slovenski tovarišci od vsega arca hvaležni za njeno bratko zavzemanje za naše narodne interese in potrebe.

Ne moremo drugače, nego da »Edinost« najtopleje in najlepše priporočimo vsem Hrvatim in Srbom, da se na njo naročajo. Naj ne bode nobeta hrvatska in srbska kavarina, nobena hrvatska in srbska čitalnica v širaki naši domovini brez tržaške »Edinosti«.

»Edinost« je naše gore list. Citajte ga vsi!

Dunajski revija »Slavisches Echo« piše: »Edinost«, slovenski politični organ za Primorje, ki izhaja v Trstu, se je preosnovala v redni dnevnik, ker izhaja tudi ob nedeljah in praznikih že ob 5. uri zjutraj (ob ponedeljkih ob 9. uri) in more na ta način tekmovali s tujimi devniki. Na Slovane, posebno tržaške, bo to blagodejno vplivalo, ker bodo mogli takoj v jutro iz lastnega lista zvedeti za najnovejša brzojavna vesti, pa bodo lahko opustili tuje časopise. »Edinost« zastopa vseslovenski program in orijentira posebno o življenju Jugoslovancev. Slovanom se posebno priporoča.

Boj na Koroškem. »Mir« priobčuje članek pod zaglavjem »Po bitki« in izvaja v njem, da so bili koroški Slovenci v deželni zboru sicer fizično premagani, moralno pa je zmaga njihova. Narodne nasprotnice in slavno vladno so imeli proti sebi, na svoji strani pa so imeli pravo in zakon! Vse se je združilo proti njim: »stari liberalci, veliki posestniki, nemško-narodna stranka in — čudi se slovenski svet — tudi krščansko-socijalni poslanci Weiss, Krampf, dr. Pupoar in kn e-z-o-s-k-o-f so trobili v bojni rog in glasovali s starimi zakletimi sovražniki Slovanstva!»

Nekoliko veleznanimivih zgodovinskih podatkov iz tega članka, ki dokazujejo narodno pravo koroških Slovencev, hočemo priobčiti o drugi priliki.

No, morda je dobro tako, da vidijo koroški Slovenci vse svoje sovražnike. — Ta skupni pritisk nanje izživlje že odpor. Ko-

roški Slovenci, kakor da so se vzbudili iz letargije. — Dne 25. m. m. se je zbralo (na poziv kat. političnega društva za Slovence na Koroškem) lepo število zaupnikov, ki so določili in vsprejeli nov »narodno-politični program«, predloženi od g. dra. Brejca. V prvi točki se izreka program za avtonomijo narodov. Zato je koroškim Slovincem »stremiti po čim ožjih narodno-kulturnih in gospodarskih zvezah s sosednjimi slovenskimi deželami, da tako razmere in duhove pripravimo za ustavno združenje slovenske Koroške z ostalimi slovenskimi deželami«. — Druga točka programa našteva zahteve koroških Slovencev, v tretji točki pa se označajo sredstva v dosegu teh zahtev. Utemeljuje ta program je povdarjal gospod dr. Brejce, da do zboljšanja razmer pridemo le »s složnim delovanjem po skupnem premišljenem načrtu«.

Kakor znano, je bil tudi dr. Brejce prišel na Dunaj s deputacijo koroških Slovencev, ali na avdijenci pred ministrom drom. Koerberjem ni bil, ker ga je le ta prejšnji dan osebno napadel in žalil v poslanski zbornici, pač pa je bil dr. Brejce pri Koerberju v dan po vsprejembe deputacije, ker ga je bil dal dr. Koerber zaprositi, naj pride k njemu!

Županom v Boljuni je bil dne 14. novembra izvoljen posestnik Toma Ilijašič.

Hortis — ostane! Hortis zima brezčutnega kamena v prsih, ampak čuteče italijansko srce. Hortis je ušlišal prošnjo društva »Patria« in ostane poslanec V. kurije. Blagovestje prihaja z Dunaja. V dunajski »Zeit« čitamo, da se je posl. Hortis izjavil pripravljenim, da obdrži mandat in politično življenje naše je za eno — komedijo bogateje.

Zato pa ne moremo prav umeti, kaj se je prav za prav namerjalo s tem, da se je križem sveta, izlasti pa dunajskim in pražkim listom, brzojavnim potom določilo Hortisu — naslednika. Kompromis med italijansko-narodno buržoazijsko in socijalistično stranko je bil že gotov in skupni njiju kandidat — Valentin Pittoni. Navajal pa se je izrecno tudi edini namen temu kompromisu: da ne bi bil izvoljen morda kakov Slovenec!! — Kaj se je namerjalo z razbojnanjem te vesti v širni svet? Ali se je hotelo morda že sedaj opozoriti svet na to, kar se bo godilo na prihodnjih državnozbornih volitvah? Nam tudi prav. Se amemo vsaj nadejati, da se potem tudi slovenskim pristajšem socijalistične stranke ne bo odrekala ista — svoboda za transigiranje na slovensko narodno stran!!

Skrajna brezobraznost. — Nedavno temu se je vršila na okrožnem sodišču v Rovinju razprava proti nekemu Italijanu, ki čuje na ime — Križanec, ker je na trgu v Žminju zaklical »Viva Garibaldi«. Sodišče ga je spoznalo ne krivim. A to ni glavno. Nekaj drugega nas zanima bolj. — Deželno sodni svetovalec dr. Devescovi je opozarjal priče na svetost prisege, a jih je vprašal najprej da-li znajo italijanski? Ko pa mu je ena priča rekla, da ne zna in da hoče izpovedati hrvatski, je pripomnil rečeni sodni uradnik: »Come, a Gimino parlano tutti italiano. Questa è una esagerazione! (Kaj — saj v Žminju govore vsi italijanski. To je pretiranost!) Ali gospodu svetovalec se ni zadoščala ta apostrofa, marveč je dalje izpraševal priče, da-li dotična priča res ne umeje italijanski?!

To postopanje rečenega sodnika je napravljalo utis, kakor da ni na zatožni klopi oni mož od »Viva Garibaldi«, ampak one hrvatske priče, ker so krive že s tem, da so Hrvatje!

Bil je čas! Vedno in vedno smo se oglašali tudi v »Edinosti« z odločnimi protesti proti razvadi in zlorabi, da se v Primorju z njega slovensko večino prebivalstva tudi drž. službe v slovenskih krajih razpisujejo v uradnem listu izključno le v italijanskem jeziku. Izlasti se v tem pogledu nečastno odlikujejo predsedstva sodnih oblasti v Primorju.

Proti tej nepristojnosti se je oglašil z interpelacijo v državnem zboru tudi g. posl. Oskar Gabršček. — Kakor čitamo v »Soči«: ne brez vpeha. Rečeni list poroča, da je prišel v Gorico z Dunaja ukaz, da se morajo sodne službe razpisovati tudi v slovenskem jeziku. Določeno pa da je takole: za Tolmin na pr. bodo razpisi nemški in slovenski, za Gradišče ob »Soči« nemški in laški, za Gorico nemški, laški in slovenski.

Jemljemo na znanje to sporočilo. Saj je bil že čas, da se enkrat neha tako demonstrativno zapostavljanje našega jezika ob raz-

pisavanju služeb. Ali zadovoljeni nismo še. Pravica bodi v Gorici, ali bodi tudi v Trstu in bodi tudi v Istri! Ista krivica se godi tu in isti razlogi govore tudi tu, da se odpravi krivica. Na tržaškem ozemlju sestavljamo velik del avtohtonnega prebivalstva, v Istri pa smo celo dv tretjinska večina. Zahtevamo torej, da se oni ukaz, izdan za Gorisko, raztegne tudi na Trst in Istro. To vendar ne gre, da bi se mej dvema pokrajinama v isti državi in pod istimi zakoni hotelo zapirati pot — enaki pravici.

Slovenski trgovci, učite se od Srbov! Včeraj je prišel v naše uredništvo uslužbenec neke tukajšnje nemške trgovke in nas je zaprosil, da bi mu preveli dva srbska pisma. V obeh pismih zahtevata dotična trgovca odločno, da se jima srbski dopisuje. Ker ta dva nista osamljena, ampak Srbi sploh zahtevajo srbsko dopisovanje, si bo morala dotična trgovka — hočeš nočeš — poskrbeti srbskega korešpondenta.

Kako pa mnogi in mnogi naši slovenski trgovci? I, no, celo mej seboj si dopisujejo v nemščini, ker slovenščina se jim vidi nerabna za trgovsko dopisovanje — —!

Kdor zaničuje se samo — podlaga je tujčevi peti — —

Kdo nas bo spoštoval in vpošteval, ako sami dosledno zapostavljamo svoj jezik?

Učimo se od Srbov!

Zima. Več dni že imamo v Trstu sila neprijetno mokro vreme. Predsinočnim pa je postalo občutno mrzlo in brila je precej ostra sapa, tako, da se je bilo nadejati, da se zvedri in da pride zopet suho četudi mrzlo vreme. Ali po noči je jelo zopet deževati in je deževalo tudi včeraj. — Vendar pa je bilo precej mrzlo, ker je po Gorenjskem in po Kranjskem zapal sneg nad 30 cm. visoko.

Zima nastopa in naznanjajo nam jo tudi — medvedje. V »Slovenec« čitamo, da so se na Kočevskem ob hrvatsko-kranjski meji pojavili medvedje. Tam je zapal sneg že nad čevljev visoko. Z Dolenjskega poročajo tudi o velikih povodnjah. Pri Kostanjevici je Krka izstopila in je poplavila okolico. Istotako je izstopil potok Temnica, da je okolica podobna jezeru.

Shod pekovskih delavcev. Prejeli smo: V nedeljo ob 10. uri predpoludne se je vršil v delavskem domu precej dobro obiskan shod pekovskih delavcev. — Govorila sta Kermelj v italijanskem in Škerbic v slovenskem jeziku o prepotrebni uredbi posredovalnice za delo v pekovski obrti. — Zbor je sklenil, da z dnem 15. dec. prične z društveno posredovalnico, da bodo toliko delavci, ki iščejo dela, kolikor gospodarji, ki iščejo delavcev, znali kje jim je poizvedovati. Za stroške in vzdrževanje take posredovalnice bodo plačevali člani po 2 st. na teden več. Gospodarji pa imajo za vsakega nastavljenca plačati 1 K. O predmetu se je vršila daljša debata in je bil slednjič — kakor že rečeno — vsprejet predlog, da se posredovalnica ustanovi.

Govorilo se je tudi o vajencih. Govorniki so tožili, da se vajence še bolj izkorišča, nego delavce. Ne privoščajo se jim niti en svobodan dan v tednu in isti da se ne pošiljajo v obrtno nadaljevalno šolo.

Škerbic je na to predlagal, da se društvo zavzame za vajence v tem smislu, da se vajencev ne bo smelo rabiti na težkem pomočnem delu.

Dalje je predlagal, naj bi društvo glede obiskovanja obrtno-nadaljevalnih šol (katerih pekovski vajenci v Trstu niti sedaj ne obiskujejo), predložilo pritožbo na deželni šolski svet in na obrtniško in trgovsko zbornico. — Eventualno naj se za vajence slovenskega jezika preskrbe take šole a slovenskim učnim jezikom. Tudi ta predlog je bil vsprejet. Za tržaško mesto je res naravnost sramota, da vajenci niti obrtno-izobraževalnih šol ne obiskujejo. Proti takim razmeram vlagamo energičen protest.

Za macedonske begunce. Na zadnji veselici v Repentabru med Repenci in Openci se je nabralo v dobrodelni namen K 5:30, katere se je sedaj določilo za macedonske Begunce; oni, ki je povzročil zamudo priobčenja te svote dodal je k tej svoti še 4 K: prej izkazanih 487 K 63 st., skupaj 496 K 93 st.

Miklavžev večer. V nedeljo dne 6. t. m. priredi ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metodija v Rojanu »Miklavžev večer«. Začetek ob 4. uri popoldne. — Ustopnina brezplačna.

One gospe in gospode, kateri želijo kaj podariti za obdarjenje otrok naj dopošljejo pravočasno svoj dar v prostore otroškega vrta ali pa v »Konsumno društvo«. Vsaki dar bo hvaležno sprejet.

Odbor »Tržaško sv. Jakobske godbe v Trstu« naznanja še enkrat, da otvori prihodnjo nedeljo to je dne 6. t. m. tečaj, za plesne vaje, ki se bodo vršile od 4. ure pop. do 9. ure zvečer v društvenih prostorih, ul. Sette Fontane št. 4. pri gostilni »al Spaz-zacchino« in vabi na te vaje ljubitelje plesa, brez razlike ali so udje ali ne.

»Sokol« v Pazinu. Dne 28. novembra so v Pazinu ustanovili »Sokola« in se je isti dan vpisalo v društvo 30 členov. Starosta je bil izvoljen dr. Dinko Trinajstić. Društvo bo v prvi vrsti »strelsko«.

Telovadno društvo »Tržaški Sokol« priredi tudi letos običajni »Silvestrov večer« s zanimivim vsporedom. Nadejati se je, da ta večer ne ostane za drugimi zabavami, katere nam je in bo še podajal »Tržaški Sokol«.

Natančneje sporočimo pravočasno.

»Slovansko pevsko društvo« v Trstu naznanja cenjenim svojim članom, da bo v nedeljo dne 20. t. m. popoldne v prostorih »Delavskega podpornega društva« (ul. Molin piccolo št. 1, I.) društveni redni občni zbor se sledečim dnevnim redom: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Volitev novega odbora, namestnikov in pregledovalcev računov. 5. Morebitni predlogi in interpelacije.

Čitalnica pri sv. Jakobu vabi vse svoje člene ude in prijatelje na »Miklavžev večer«, katerega priredi danes zvečer ob 8. uri v svoji dvorani, ulica Concordia, št. 1.A. — Vstopnina za odrasle 20 nvč.; otroci so vstopnine prosti. — Darovi naj se pošljejo čitalniškemu slugi do 6. ure zvečer. — Po Miklavževem nastopu bo ples.

Svarilo pred izseljevanjem v Ameriko. Ministerstvo za notranje stvari je dooznalo, da se bo v bližnjem času brzkone vabilo avstrijske poljedelske delavce na izseljevanje v Yukaham (v Meksiki). Rečeno ministerstvo svari najnujneje pred izseljevanjem, ker so tamokšnje klimatične razmere silno neugodne. Izlasti letos razaja tam rumena mrzlica epidemije.

Družbo hazardnih igralcev so prijeli v sredo zvečer v neki gostilni v ulici Crozada. Bilo jih je zbranih 13, ki so odjemali denar eden drugemu s prepovedano igro. Vseh 13 so bili podaniki blažene Italije.

Poštenje. Tajnik posojilnice za Kandijo in okolico je izgubil, gredé na pošto, svoto 1000 K. Denar je našla Ana Bukovec iz Novega mesta in bila je poštena najditeljica, ker je takoj oddala denar njemu, ki ga je izgubil. — Ženska je dala lep izgled poštenja.

Moč vinskih duhov. Neki redar je našel sinoči ob 9. uri v ulici Farneta nekoga človeka, ki je ležal na zobeh ter grozno renčal proti cestnemu tlaku. Približavši se ležečemu in renčočemu človeku, je redar zapazil, da je isti okrvavljen po obrazu, a ko ga je potem poklical ter mu velel vstati, je zapazil, da je tudi pijan. Sedaj je bilo redarju jasno, zakaj oni renči proti cestnemu tlaku: najbrže je bil oni vsled pijanosti padel ter se pri tem vdaril ob cestni tlak, a sedaj se je proti cestnemu tlaku jezil. — Vzdignil je torej pijanca ter ga odpeljal na redarstveni inšpektorat v ulici Chiozza. Od tam so pa telefoničnim putem poklicali zdravnika z zdravniške postaje, kateri je takoj pohitel na inšpektorat. Tu je pijancu, ki je bil ranjen poleg levega očesa in na bradi, obvezal glavo. A pijancu to ni bilo všeč. Ko je videl, kako čudno izgleda njegova glava, si je strgal raz nje vse obveze ter začel vpiti, čemu da so ga tako našemili, ko ni še pust. Videč, da se pijanec noče umiriti, ga je dal zdravnik odvesti v bolnišnico. Ime pijančevega je Karol Škerjanc; koliko mu je let in kje da stane pa ni bilo mogoče zvedeti.

Poneverjenje. G. Josip Serdarovič, lastnik hotela »Nazionale« je bil dal nekemu svojemu uslužbenecu, Jurju P. iz Pulja, svoto 7 K z nalogo, da izroči ta denar neke drugi osebi. A Jurij je denar zapravil, valed česar ga je gosp. Serdarovič prijavil včeraj policiji.

Tatvine. 37-letni težak Alojzij Petras iz ulice Majolica št. 11 je bil včeraj popoldne aretovan na zahtevo Rudolfa Kanobla, kateremu je bil ukradel plajšč, vreden 22 kron.

— Frančiška Dovgan iz ulice dei Vizzelli, je včeraj popoldne prijavila policiji, da

jej je nepoznan tat ukradel iz stanovanja ruto, vreden 8 kron.

Nezgodno na delu. 15-letni težak Avgustin Sfreddo iz ulice del Monte št. 29 si je ranil sredinec leve roke.

— 41-letni težak Alojzij Grile iz ulice Irene se je pobil na koleno desne noge.

Oba sta dobila prvo zdravniško pomoč na zdravniške postaji.

Porotno sodišče.

Včeraj se je vršila kazenska obravnava radi zločina ropu in nepravnosti proti 17-letnemu Josipu Korošec in 15-letnemu Josipu Koejančič, oba iz Plavij.

Obravnava je predsedoval sod. svet. Petronio; votanta sta bila sod. svet. Codrig in Mosche; državno pravdnštvo je zastopal dr. Pangrazi. Branitelj sta bila dr. Coduri za Korošca a dr. Laneve za Koejančiča.

Glasom obtožnice sta Korošec in Koejančič tožena, da sta dne 2. avgusta vrgla na tla gluhomemega prosjaka Antona Hrevatina, ga nabila potem s pestmi in s kamenjem ter ga slednjič oropala za svoto 20 kron. Poleg tega sta tožena raznih malih tatvin ter da sta meseca maja l. 1901 skušala oskruniti 12 letno Marijo Hrevatin in še druge deklice.

Tožene Josip Korošec je priznal, da je po dogovoru se svojim pajdašem vrgel na tla gluhomemega Antona Hrevatina in sicer zato, ker je isti prosjačil, ne da bi mu bilo tega treba. Tajil je pa, da bi ga bil oropal. Tajil je tudi glede poskusa skrunitve na Mariji Hrevatin in drugih deklicah.

Tožene Josip Koejančič je izjavil soglasno se sotožencem, le glede zadnje točke obtožnice je priznal, da je parkrat igral z Marijo Hrevatin, a vedno brez vsake hudobije.

Prič je bilo 17, ker so pa priče večinoma govorile samo slovenski, je bil pozvan za tolmača g. Alojzij Ferluga.

Prva je bila zaslišana kakor pričja Marija Hrevatin, katere je izjavila, da sta jo tožena večkrat siloma pridržala v gozdu. Za njo je bila zaslišana nje mati Marija Hrevatin a na to je dal predsednik prečitati izvestje zdravniških izvedencev, ki trdi, da deklica ni trpela nikakega nasilstva. Sledilo je zaslišanje prič Miha Čok od Mateja, Miha Ček, Dominik Apollonio, Marija Apollonio, Ivan Koejančič, Anton Samec, Anton Vatovae, Iv. Vatovae, Anton Panger, Andrej Voučič, Ana Loredan, Antonija Samec, Mihaela Hrevatin, Ana Samec, Miha Hrevatin. Za temi je bil zaslišan gluhomci Anton Hrevatin in sicer s pomočjo tolmača, g. Josipa Callegaria, učitelja na tukajšnji šoli za gluhomce. Bili so še zaslišani kakor pričje Stefan Hrevatin, Marija Hrevatin, Josip Germec in Matej Corda. Zatem je dal predsednik prečitati razne listine a o pol jedni uri popoldne je bila razprava prekinjena.

Ob 5. uri popoldne se je razprava nadaljevala. Stavljena so bila porotnikom 4 vprašanja, a potem je govoril državni pravdnik, kateremu sta sledila branitelja.

Porotniki so pritrdili stavljenim jim vprašanjem, valed česar je bil Korošec obsojen na 7, a Koejančič na 5 let težke ječe poostre s postom vsake tri mesece.

200 000 kron v gotovini zamore vdobiti dotični, ki vkupi srečko XXIII. državne loterije, koje srečkanje se bo vršilo dne 17. decembra t. l. Ta loterija, ki obsega 19 382 dobikov v skupnem znesku nad pol milijona kron v gotovini, nudi izredno ugodno dobitno priliko in zasluži valed tega obile podpore tudi s ozirom na nje dobrodelen namen. Cena srečki znaša 4 krone.

»Oče budi volja tvoja« obljubljeni molitvenik za hrvatski puk, izašlo je novo popravljenno i popunjeno osmo izdanje. Cena molitveniku je prema finoci veza i to:

1. vez u platnu K —.90; 2. vez u polukoži K 1.30; 3. vez u koži sa zlatorezom K 2.—; 4. vez u koži zlatorezom i zapponem K 2.40; 5. vez u koži zlatorezom ličnji K 3.—; 6. vez u koži zlatorezom finiji K 3.20; 7. vez u celuloidu belo i crno sa nakitom K 4.70.

Tko želi naručiti molitvenik, neka se obrati na umirovljenog nadžupnika g. Miju Laginja u Kastvu (Istra) on će uputiti i providiti.

Kojige šalju se pouzecom ili ako se no vac u napred dostavi.

Trgovina.

Borzn poročila dne 4. decembra.
Tržaška borza.
Napoleoni K 19.06—19.08½, angleške lire K 23.94 do 23.98, London kratak termin K 239.50—240.00,

Francija K 95.10—95.35, Italija K 95.15—95.45, italijanski bankovci K 95.15—95.45, Nemčija K 117.05—117.35, nemški bankovci K 117.05—117.35, avstrijska ednotna renta K 100.40—100.70, ogrska krona renta K 98.30—98.60, italijanska renta K 101.90—102.30, kreditne akcije K 685.—, državne železnice K 674.—, Lombardi K 88.—, Lloydove akcije K 746.—, 747.—, Srečke: Tisa K 327—332.—, Kredit K 473 do 482, Bodenkredit 1880 K 293.—, 295.—, Bodenkredit 1889 K 288.—, 293.—, Turške K 143.— do 145.—, Srbske 2% K —.—.

Dunajska borza ob 2. uri popol.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	100.50	—
— v srebru	100.55	—
Avstrijska renta v zlatu	120.60	—
— v kronah 4%	100.55	—
Avst. investicijska renta 3½%	92.80	—
Ogrska renta v zlatu 4%	118.50	—
— v kronah 4%	98.45	—
— renta 3½%	89.95	—
Akcije nacionalne banke	1615.—	—
Kreditne akcije	680.—	—
London, 10 Lstr.	239.60	—
100 državnih mark	117.15	—
20 mark	23.42	—
20 frankov	19.07	—
100 ital. lir	95.30	—
Cesarski cekini	11.32	—

Parizka in londonska borza.

Pariz. (Sklep.) 3% francoska renta 98.50, 5% italijanska renta 104.05, špan-ki exterior 89.80, akcije otomanske banke 602.

Pariz. (Sklep.) Avstrijske državne železnice —, Lombardi —, unificirana tuška renta 88.75, menjice na London 251.90, avstrijska zlata renta 102.80, ogrska 4% zlata renta 102.35, Länderbank 475.—, turške srečke 138.—, parizka banka 11.33, italijanske meridionalne akcije —, akcije Rio Tinto 12.38. Vzdružna.

London. (Sklep.) Konsolidiran dolg 89½, Lombardi 3½, srebro 25½, špaska renta 89, italijanska renta 103.—, tržni diskont 3½, menjice na Dunaju —, dohodki banke —, izplačila banke —. Trdna.

Tržna poročila 4. decembra.

Budimpešta. Pšenica za april K 7.70 do 7.71. Rž za april K 6.60 do 6.61, za maj — do —. Oves za april K 5.49 do 5.50, za maj K — do —. Koruza za maj K 5.17 do 5.18.

Pšenica: ponudbe srednje —; povpraševanje: mlačno, prodaja 11.000 met. st. nespremenjeno. Druga žita nespremenjena. Vreme: megla.

Hamburg. (Sklep.) Kava Santos good average za december 33½, za marec 33½, za maj 34½, za september 35½, vzdržano; kava Rio nasadna loco 30.33, navadna reelna 34.37, navadna pobra 38.41.

Havre. (Sklep.) Kava Santos good average za tek. mesec po 50 kg 41.— frk, za marec 41.75 frk.

Hamburg. (Sklep.) Sladkor za december 16.80, za januar 17.05, za marec 17.40, za maj 17.65, za avgust 18.05, za oktober 18.20. Stalno (Vreme: zmirlina).

London. Sladkor iz repe surov 8½, Sh. Java 9.04½, Sh. Mirno.

Sladkor, tuzemski. Centrifugalpile, promptno K 64.50 do 66.50, za september K — do —, dec.-avg. 64.50 do 65.75, Concassé in Melaspile promptno K 70 — do 71 —, za sept. K — do —, dec.-avg. 67.30 do 67.80.

Pariz. Rž za tekoči mesec 15.—, rž za januar 15.—, za januar-april 15.—, za marec-junij-april 15.— (mirno). Pšenica za tekoči mesec 20.75, za januar 20.90, za januar-april 20.80, za marec-junij 20.85 (mirno). — Moka za tekoči mesec 28.45, za januar 28.25 za januar-april 28.25, za marec-junij 28.— (trdno). — Repično olje za tekoči mesec 53.75, za januar 53.50, za januar-april 54.—, za maj-avgust 54.50 (trdno). Spirit za tekoči mesec 39.50, za januar 39.25, za jan.-april 39.50, za maj-avgust 39.75 (trdno). — Sladkor surov 88½ usov nov 23—23.50 (trdno), bel za tekoči mesec 25.87½, za januar 26.12½ (stalno) za januar-april 26.50, za maj-avgust 27.37½, rafiniran, 57½—58.—. Dež.

Trgovina se zaklanja prišči.

Včeraj je bilo pripeljanih na trg 346 prašičev, od kojih se je prodalo skoraj vse. — Cena boljši vrsti je bila K 115—117, slabši vrsti pa 104 K.

Za vinogradnike imam več tisoč na zeleno in suho cepljenih trt najbolje vrste in sicer: beli burgundec, laški rizling, silvanec, rulandec, zelin, kraljevna, rebula, špinjal in dr., ki so cepljeni na riparija portalis in montevlo. Cena 100 komadov 22 kron. Josip Cotič, vinogradnik v Vrhpolji pri Vipavi.

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

— ulica Tesa št. 52. A. —

(v lastni hiši).

ZALOGA:

Piazza Rosario (šolsko poslopje).

Cene, da se ni batl nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Hustrovan cenik brezplačno in franko

Zdravnik za želodec!

Je eden iz najzlahtnejših zelišč pripravljen francoski liker, ki jako dobro utrjuje delovanje želodca. Isti odpravlja želodčna motenja ter povpešuje voljo do jodi, utrjuje telesne moči, jo večje teže itd. ter sploh jači vsa človeški živčni sistem.

Zdravnik za želodec

(Magen doktor)

redno vživan donese vedno dobro stanje.

Cena steklenic K 2.—, 3 steklenice K 5.—, 6 steklenic K 9.—.

Pošilja po povzetju ali predplačilu generalna zaloga M. Feith, Dunaj, VII. Mariahilferstrasse št. 38.

Zaloga glinastih pečij

v različnih velikostih načrtih in barvah ter raznovrstnih plošč za prevlečenje štedilnih ognjišč iz ene prvih časkih tovarn. Zelo trpežno blago, cene zmerno. Postavljajo se tudi štedilna ognjišča in sprejemajo vsakovrstne poprave.

Slavnemu občinstvu v mestu in na deželi priporoča se najtopljeje.

PETER VERČON

TRST. — Ulica Chiozza št. 14.
(skozi dvorišče).

Andemo de Franz.

V dobroznani gostilni »Andemo de Franz«
v ulici Geppa št. 16.

se toči:

fino vipavsko belo po 40 nvč.
za na dom » 36 »
istrski teran I. vrste » 36 »
za na dom » 32 »
nad 10 litrov » 28 »
dalmatinsko I. vrste » 36 »
za na dom » 32 »
nad 10 litrov » 28 »

Priporoča se krčmarjem in trgovcem za prodajo na debelo, slavnemu občinstvu pa za mnogobrojni obisk. Na razpologo so vedno topla in mrzla jedila. Krčma je odprta vsak večer do polnoči.

Udani
Josip Furlan,
krčmar.

Hermangild Trocca

Barriera vecchia št. 8

ima veliko zalogo

mrtvaških predmetov
za otroke in odraslene.

Venci

od porcelana in biserov vezanih z medeno žico, od umetnih cvetlic s trakovi in napisi.

Slike na porcelanastih ploščah za spomenike.
Najnižje konkurenčne cene.

Prodajalnica izgotovljenih oblek

„Alla Città di Trieste“

tvrdke

EDVARD KALASCH

Via Torrente št. 40

nasproti gledališču „GOLDONI“

s krojačnico, kjer se izvršujejo obleke po meri in najugodnejših cenah. V prodajalnici ima tudi zalogo perila za delavski stan po izvenredno nizkih cenah. Izbor boljših in navadnih novij.

VELIKI IZBOR
izgotovljenih hlač za delavce

kakor tudi blaga za hlače, ki se napravijo po meri.

Avtorizovana krojačnica

Grlobol, kašelj, nahod, upadanje glasu, katar

itd. ozdravite z večkrat odličkovanimi

Prendinijevimi pastiljami

(od aluminirane sladke skorje)

koje izdeluje že nad 40 let P. Prendini v Trstu.

Preskušene tukaj in na tujem od zdravniških oblasti, ter počaščene se zahvalami visokih oseb.

Opazka: Varuje naj se ničvrednih ponarejanj ter zahteva vedno „Prendinijeve pastilje“ katere se vdobi v boljših lekarnah vsake dežele

pohištva

dobro poznane

tovarne mizarske zadruga v Gorici (Solkan)
vpisane zadruga z omejenim poročtvom

prej Anton Černigoj

Trst, Via di Piazza vecchia (Rosario)
št. 1. hiša Marenzi.

Največja tovarna pohištva primorske dežele.

Solidnost, znanost, kajti les se osuši v to nalašč pripravljenih prostorih s temperaturo 60 stopinj. — Najbolj udobna, material sestav. Konkurenčne cene.

Album pohištva brezplačno.

Zavarovanje človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, kot niti druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

„SLAVIJA“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi.

Rezervni fond 25.000.000 K. Izplačane odškodnine: 75.000.000 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

VSA POJASNILA DAJE:

Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12.

Zavaruje poslopja in premičnine prito požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in obecnostne namene.

Na najvišje povelje Njegovega c. in kr. apostolskega Velikanstva

XXIII. ces. kr. državna loterija

za skupne vojaške dobrotelne namene.

Ta denarna loterija, ki je jedina v Avstriji zakonito dovoljena, obsega 19.382 dobitkov v gotovini v skupnem znesku 512.880 kron. Glavni dobiček znaša v gotovini:

200.000 kron

Zrebanje nepreklicno dne 17. decembra 1903. Jedna srečka stane 4 krone.

Srečke se dobivajo pri oddelku za državne loterije na Duna u. III., Vordere Zollamtstrasse 7 in v loterijskih kolekturah, v tobakarnah, pri davčnih, poštnih, brzojavnih in železniških uradih, v menjalnicah itd.; igralni načrti gratis za kupce srečk.

Srečke se dopolnjujejo poštne prosto.

C. kr. ravnateljstvo loterijskih dogodkov oddelek za državne loterije.

30 malih stanovanj z eno sobo in 2 sobami in eno kuhinjo se takoj odda v ulici Industria in ul. Guardia v hišah Stofa. Pisarna v ul. Giuliani št. 20A, I. nad-t. od 1-2 in 5-7 pop.

Urar F. Pertot Trst, ulica dell' Torre bianca Prodaja srebrne ure od 3 gl. naprej, zlate ure od 8 gl. naprej. Izbor st. sku ur, regulatorjev i. t. d. Popravlja vsake vrste ure po jako zmerni ceni.

Prva kranjska z vodno silo in turbino delujoča

tovarna stolov

tvrdke Fr. Švigelj

na Bregu, p. Borovnica, Kranjsko,

priporoča sl. občinstvu, prečast. duhovščini, imejteljem in predstojnikom zavodov in šol, krčmarjem in kavar- narjem, ravnateljstvom uradov, gg. brivcem itd. itd. natančno in trpežno izvršene

stole, naslonjače, fotelje, vrtno stole, gugalnike itd. itd.

po kar najbolj nizki ceni. Blago je iz trdega, izbranega lesa, poljubno likano ali v vsaki boji imitirano.

Največja zaloga stolov, naslonjačev in gugalnikov iz treja.

Na željo pošlje tvrdka najnovejšo obširno ceniko z nad 80 slikami, iz katerih je razvidna oblika blaga in cene, zastoj in frauko.

Naročevalcem na debelo dovoli se znaten popust.

30 dni kredita vsakemu!

Samo 30 K

Samo 30 K

Največje in najzmožnejše društvo sveta za izdelovanje prve vrste ur na sidro od dvojnatega double zlata

The New Era Watch Co. v Novemjorku, mi je dalo nalog uvesti njih izdelki v Evropi.

Te originalne amerik. 14 karat. remont. ure na sidro od dvojnatega double zlata imajo le najfinejši tek na sidro, so precizijske ure v pravem pomenu besede ter odgovarjajo vsem zahtevam, katere se stavijo do dobro idočih ure. Okrov obsega iz 2 pristnih 14 kar. zlatih plošč, katere so na notranji strani ojačene z neto mešano kovinsko zmesjo. Kolesje je zaprto s posebnim drugim okrovcem, tako da ima ura 3 odskočljive pokrovice (Savonete). Te ure se niti po 20letni rabi ne razločujejo od teške zlate ure, ki velja 200-300 K, ker zunanji okrovi niso pozlačeni marveč so iz pristnega zlata in se na notranji strani so utrjeni z neko kovinsko zmesjo. K vsaki posilni uri dodamo tovarniško spridevalo o 3 letnem jamstvu za dber tek in 20-letno jamstvo da se ura ne spremeni v barvi in da obdrži svoj zlati lesk. Da se te ure pa od upeljejo, postavili smo ceno uram za gospode in dame le na K 30. — K vsakej uri se doda etvij.

Plačilni pogoji: Predplačilo ali povzetje K 18. — ostalih K 12. — po 30 dneh. Krasne moderne verižice od dvojnatega double zlata za gospode in dame (tu d. za okoli vratu) po 5 K, 8 K in 12 K. Vsako uro, koja ne ugaja se sprejme nazaj, tedaj brez rizika! Pošiljanje se vrši po predplačilu ali povzetju ter je iste naslovljati na:

M. Feith, Dunaj VII., Mariahilferstrasse 38.

Zalagatelj družbe c. kr. državnih uradnikov.

Zadnji mesec.

Božična loterija

Srečkanje nepreklicno dne 29. dec. 1903

1500 dobitkov

razdeljeni v 100 glavnih in 1400 postranskih dobitkov v skupni vrednosti kron 50.000 kron

glavni dobiček K 25.000 in nadaljna dva druga dobitka po 5000 in 1000 se za zahtevo izplačajo po odbitku postavnega davka v gotovini.

Srečke po 1 krono

se dobivajo v vseh menjalnicah, tobakarnah, loterijskih zbiralnicah kakor tudi pri „Loterie-Bureau“, Spiegelgasse 15.

Odlikovana 1894.

Odlikovana 1894.

1891.

Odlikovana tovarna

na vodno in parno silo z najboljšimi stroji iz prvih nemških tovarn ter

velika zaloga vsakovrstnega pohištva

Ivan Doljak v Solkanu pri Gorici.

Samostojna tvrdka brez vsake zveze z drugimi, ustanovljena l. 1889.

V lastni hiši. Lastne žage.

Tovarna razpolaga z mizarji, večimi od najnavadnejših do najfinejših del vseh slogov, enako z izvrstnimi strugarji in rezbarji in najbolje izurjenimi tapetarji, tako, da lahko prevzame in izvrši v najkrajšem času vsako delo vseh slogov; prevzame tudi mebliranje vil, prenočišč, uradov itd. z navadnim in najfinejšim pohištvom.

Za mizarje.

Velika zbirka obkladkov (remeša), strgarskih in rezlarskih izdelkov, za izdelovanje zrezanega in pooblanega lesa, vsakovrstnih okraskov, gol, korničev in vseh drugih mizarjskih potrebščin.

Vsaka konkurenca izključena, ker se dela samo iz lesa, posušenega v nalašč z to napravljenih pečeh, ter se tvrdka drži gesla: Solidnost in točnost v postezbi.

Vrhu tega se janči za vsak posamezen kos. — Bizojav: D o l j a k — c l i k n.

TRGOVINA Z ŽELEZJEM

CARL GRENTZ NEFFEN

Corso šte. 33.

podružnica Trst.

Piazza Goldoni 2.

Priporoča svojo dobro sortirano zalogo

predmetov za stavbinstvo

traverze, zaklepe, železo za kovače, stare železnične šine, držaje in ograje, vodnjake, pumpe, železne cavi itd., vse tehnične predmete, popolne naprave kopelji in stranišč, peči in štedilna ognjišča, kuhinjsko, namizno in hišno opravo, železne pohištvo in pred ognjem varne blagajne, nagrobne krize in ograje ter orodje za vsako obrt.

Ulica Nuova št. 20.

Zaloga pristnih

šlajerskih piščancev, purančkov, kopunov, kokosi, rac, gosij in perutnine

vsake vrste bodisi žive ali oskubljene.

Prodaje na debelo in drobno.

Ulica Nuova št. 20 (vogal ul. Ponterosso).

Mnogo denarja!

do 1000 kron na mesec zamo- rejo častno zaslužiti osebe vsakega stanu, (tudi kot postranski zaslužek).

Natančnejše pod „Reel 107“ na Annoncen - Abthe lung des MERCUR, Stuttgart, Bergstr.

JAKOB KLEMENC

zaloga manufakturnega blaga

v Trstu, ulica sv. Antona št. 1

priporoča častnim svojim odjemalcem svojo predlagalstvo, prekr- bljeno za jeno in zimo z vsemi manufakturnimi predmeti, zlastno s krojačnico za gospode.

Sokolska obleka kompletna Havelok nepremičljiv od 10 do 16 gl.

Velik izbor

suknena in bombazna blaga za muške, obleke, eraje od svil- in volne, laventun- skina in, razne, ovratnike, perila za moške, ovratne v vseh barvah in for- mah, nočnice, rut, žoge vseh vrst po- sedano za hlače in kolesarje, narodnih predmetov, rokav- iz niti in kože ter delavkov.

Velik izbor narodnih in avstrijskih zastav in trakov za vence v različnih barvah.

Vse po najnižjih cenah.

Na zahtevanje pošiljajo se vzorci vseh vrst z dotič-nimi cenami, poštne prosto.

Zlatar

Dragotin Vekjet

(C. Vecchiet).

TRST. — Corso št. 47. — TRST.

Priporoča svojo na novo otvoreno prodajalnico zlatanine, srebrnine in zepnih ur.

Sprejema vsakovrstne poprave zlatih in srebrnih predmetov ter žepnih ur.

Kupuje staro zlato in srebro.

Cene zmerne.

Tovarna za cementne plošče

ANDREJ STOLFA

Trst. - ulica dell'Industria št. 1. - Trst.

Cementne plošče uredene od 25 in 33- cm, šestvoglne plošče od 20 in 25 cm

po K 2. — □ u.

Plošče v risanjih po dogovoru. — Se ne- boji nikake konkurence bodisi glede cene ali kakovosti blaga.

Promet s čeki in nakaznicami.

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI

Polnovplačani akcijski kapital

K 1.000.000

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Fromese izdaja k vsakemu šrebanju.

Špitalske ulice šte. 2.

Zamenjava in eskomptuje

izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

Eskompt in inkasso menic.

Daje predjume na vred. papirje.

Zavaruje srečke proti kurzni izgubi

Bor na naročila.

Podružnica v Spljetu

(Dalmacija.)

Denarne vloge vsprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzlaga.